

Az Európai Unió országok importtevékenységeinek elemzése

Készítette: Bálint Ágota

Szak, képzési szint és munkarend megnevezése: Pénzügy Mesterképzés

Intézet/tanszék (ahol a dolgozat készült) megnevezése: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus, Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Belső témavezető: (név, beosztás, munkahely megnevezése) Koroseczné Dr. Pavlin Rita,
Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus, Vidékfejlesztés és
Fenntartható Gazdaság Intézet, Befektetés, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

A tanulmány célja az Európai Unió importtevékenységének átfogó vizsgálata, különös tekintettel a Kínával folytatott külkereskedelemre, valamint Magyarország és Románia importszerkezetének összehasonlítása. A téma relevanciája abból fakad, hogy az import és a nemzetközi kereskedelem a gazdasági globalizáció legfontosabb mozgatórugói közé tartozik, közvetlenül befolyásolva a tagállamok gazdasági teljesítményét, versenyképességét és munkahelyteremtését. A kutatás célja annak vizsgálata volt, hogy a vámuniós tagság, a külkereskedelempolitika és a globális gazdasági folyamatok hogyan befolyásolják a tagállamok importtevékenységének alakulását, különösen az Európai Unió csatlakozás után.

A dolgozat elméleti része a nemzetközi kereskedelem alapfogalmait és elméleteit tárgyalja, hangsúlyozva a komparatív előnyök, a kereskedelem liberalizációja és a globalizáció szerepét. Bemutatja az Európai Vámunió, a közös vámrendszer és a kereskedelmi megállapodások működését, valamint a Kereskedelmi Világszervezettel (WTO) fenntartott kapcsolatok fontosságát. Az Európai Unió kereskedelempolitikája az egységes piac elvein alapul, és célja a gazdasági növekedés előmozdítása, a kereskedelmi akadályok lebontása és a fenntartható fejlődés elősegítése. Az elméleti rész konkrétan Kína globális gazdaságban való felemelkedésével és az ebből fakadó kölcsönös függőségekkel foglalkozik, amelyek jelentősen befolyásolják az európai gazdaságokat, beleértve Magyarországot és Romániát is.

A kutatási módszertanban statisztikai és analitikus megközelítést alkalmaztam. Az elemzést az Eurostat adatbázisa, speciális uniós források és nemzetközi publikációk alapján készítettem el. Az adatokat Excelben került feldolgozásra, és a jövőbeli trendek előrejelzésére az idősoros gazdasági becslésekre alkalmas Winter modellt használtam. Ez a módszer lehetővé tette számomra, hogy feltárjam a 2014 és 2024 közötti trendeket, és előre jelezzem az importfolyamatokat a következő évekre az egész Európai Unióra, valamint Magyarországra és Romániára vonatkozóan.

Az eredmények azt mutatják, hogy az Európai Unió importtevékenysége jelentősen megváltozott az elmúlt években. Az Európai Unión belüli kereskedelem tovább erősödött a tagállamok közötti kereskedelmi liberalizációnak és a vámunió egységesítésének köszönhetően, miközben az Európai Unión kívülről érkező import is dinamikusan nőtt. Az Európai Unió legfontosabb importpartnerei Kína, az Egyesült Államok és az Egyesült Királyság, míg az importban az energiahordozók, az elektronikai berendezések, a gépek és a fogyasztási cikkek dominálnak. Az adatok szerint Kína az Európai Unió legnagyobb külső beszállítójává vált, ami egyértelműen mutatja az ázsiai ország növekvő gazdasági súlyát. Ugyanakkor ez a növekvő függőség kockázatokat is hordoz, különösen a stratégiai ágazatokban és az ellátási lánc stabilitása szempontjából. Magyarország és Románia esetében az Európai Unió csatlakozás

alapvetően megváltoztatta az import szerkezetét. Mindkét ország gazdasága nyitottabbá vált, az import GDP - aránya pedig folyamatosan emelkedik. Másrészt a GDP - hez viszonyított vámbevételek csökkenő tendenciát mutatnak, ami az uniós szabályozások, a vámmentességek bővülése és a kereskedelem digitalizációjának következménye. Magyarországon különösen jelentős az elektronikai és mechanikai termékek beáramlása Kínából, míg Romániában az energia - és nyersanyagimport jelentősen megnőtt. Mindkét ország importfüggősége megnőtt, ami a gazdaságpolitika rugalmasságának csökkenéséhez és a külső kitettség növekedéséhez vezethet.

A gyakorlati részben bemutatásra kerül az Európai Unió vámbevételeinek alakulása, a főbb importtermékek valamint a kereskedelmi partnerek szerepe, és összehasonlítottam a magyar és román külkereskedelmi kapcsolatokat. A Winter modellen alapuló előrejelzések szerint az Európai Unió importja a következő években is mérsékelt növekedést mutat, kereskedelmi szerkezete pedig tovább diverzifikálódik.

A tanulmány legfontosabb megállapításai közé tartozik, hogy az Európai Unió importtevékenysége szorosan összefügg a globális gazdasági folyamatokkal, és a nemzetközi kereskedelem liberalizációja alapvetően átalakítja a gazdasági szerkezetet. A vámunió jelentősége továbbra is kulcsfontosságú, de fiskális szempontból csökken, mivel az Európai Unió gazdaságpolitikája inkább a belső piac védelmére és az innováció ösztönzésére összpontosít. Magyarország és Románia esetében a Kínával való kereskedelmi viszonyok előnyöket és kockázatokat is magukban hordoznak: bár segítik a gazdasági növekedést, növelik a külső elkötelezettséget is.